

Kortversjon

Regionalplan for kultur og idrett i Rogaland 2024–2036

Vedtatt av fylkestinget 11. desember 2024

Forord

«Kultur er som et usynlig lim som binder folk sammen», sa en av ungdommene som deltok i prosessen rundt denne planen. Dette utsagnet treffer kjernen av hva planen handler om. Hele det spekteret, fra de frivillige og hverdagskulturen lokalt, til institusjoner og utøvere som gir oss kunst og idrett på et høyt profesjonelt nivå, skaper et godt fylke å bo og virke i. Vi skal leve livene våre gjennom skapende aktiviteter, meningsfulle opplevelser og engasjerende fellesskap. Sammen skal vi bygge et kultur- og idrettsliv der alle kan delta, og legge til rette for at Rogaland leverer kunst, kultur og idrett av både nasjonal og internasjonal klasse.

De siste 40 årene har det heldigvis blitt bygget flere arenaer for kultur- og idrettslivet i Rogaland. Fylket har derfor i dag en bedre dekning av arenaer enn tidligere. Men ved inngangen til planperioden har vi likevel en infrastruktur som fortsatt er underdimensjonert og for svakt utviklet i forhold til folketallsvekst og verdiskaping. Rogaland er et nasjonalt lokomotiv for norsk økonomi, men oppbyggingen av kunst, kultur og idrett har ikke fullt ut fulgt denne veksten. Dette må vi jobbe aktivt med å rette opp.

Det vil derfor være nødvendig å etablere nye idretts- og kulturarenaer også i løpet av den kommende planperioden. Nytt bygg for teater og museum i Stavanger er det fremste eksempelet på dette. Det vil kunne bli et nasjonalt tyngdepunkt og den første sambrukslokasjonen mellom et teater og et museum av denne størrelsesorden.

En bred og sterk kultursektor er avgjørende for å sikre livskvalitet, attraktivitet og mangfold i fylket. Vi er stolte av de institusjonene og kunstnerne som i dag presterer på nasjonalt

Ole Ueland
fylkesordfører

nivå, men vi har som mål å legge til rette for flere nasjonale satsinger og oppgaver innen kultur her i Rogaland. Sammenlignet med andre storbyfylker ligger Rogaland betydelig bak når det gjelder tildeling av statlige midler til institusjoner, festivaler og museer. I løpet av det neste tiåret må vi jobbe for en langt mer rettferdig fordeling av disse kulturmidlene, noe som krever en sterkere forpliktelse fra staten.

I en regional plan ligger det forventninger til at kommunene, fylkeskommunen og alle aktørene i fylket samarbeider om å styrke kultur- og idrettslivet i Rogaland. Planen er et verktøy for å legge til rette for at det skapes spennende innhold, tilbud og aktiviteter for og av innbyggerne i Rogaland. Kultur er viktig, for kultur er ytringer. Med ny regionalplan for kultur og idrett i Rogaland legger vi til rette for å dyrke meningsmangfold og bygge vern for demokratiet vårt. Vi skal ikke bare ha noe å leve av – men også noe å leve for!

Regionalplan for kultur og idrett i Rogaland 2024–2036

Rogaland skal levere kunst, kultur og idrett av både nasjonal og internasjonal klasse. Samtidig skal innbyggerne i fylket skal ha mulighet til å delta i skapende aktiviteter, meningsfulle opplevelser og engasjerende fellesskap.

Den regionale planen er et verktøy til å oppnå dette. Kommunene, fylkeskommunen og statlige instanser må sammen med aktørene i kultur- og idrettslivet bidra til å nå målene, gjennom felles prioriteringer, samfinansiering og felles tilrettelegging for å videreutvikle kultur- og idrettsfeltet i fylket.

Den regionale kultur- og idrettspolitikken for Rogaland blir til i samspillet mellom den nasjonale, regional og lokal kulturpolitikk:

Internasjonalt: FNs bærekraftsmål

Den første av planens tre hoveddeler presenterer felles overordnede perspektiver og mål for kultur- og idrettsfeltet i fylket.

Andre del tar for seg de ulike fagfeltene som planen favner om.

Siste og tredje del av planen – handlingsprogrammet – har et kortere perspektiv fra 2025 til 2028, med prioriteringer av tiltak som skal rulleres årlig. Handlingsprogrammet ligger som et eget dokument på www.rogfk.no.

Fire overordnede mål for kultur- og idrettssektoren

1. Bærekraftige regioner, byer og lokalsamfunn med kulturen og idretten som drivkraft.
2. Et mangfoldig kultur- og idrettsliv der alle kan delta, oppleve og uttrykke seg ut fra egne forutsetninger og interesser.
3. Felles løsninger gjennom samhandling og samarbeid om kultur- og idrettsfeltet.
4. Helhetlig infrastruktur for kultur- og idrettsfeltet.

Seks tverrgående tema

1. Barn og unge
2. Eldre og kultur gjennom hele livsløpet
3. Universell utforming
4. Kompetanse og utdanning
5. Digitalisering, herunder digitale kulturelle uttrykk
6. Internasjonalisering

Foto: Grethe Nygaard

Mål 1

Bærekraftige regioner, byer og lokalsamfunn med kulturen og idretten som drivkraft.

I Rogaland vil vi

- dra til sosial bærekraft gjennom å legge til rette arenaer for medborgerskap, demokrati og ytringsfrihet.
- bidra til miljømessig bærekraft gjennom kulturarenaer og kulturtilbud som ivaretar naturverdier og bidrar til å redusere klimautslipp.
- stimulere til økonomisk bærekraft gjennom å legge til rette for kultur som næring og levebrød.
- videreutvikle og styrke den kulturelle grunnmuren.

Mål 2

Et mangfoldig kultur- og idrettsliv der alle kan delta, oppleve og uttrykke seg ut fra egne forutsetninger og interesser.

I Rogaland vil vi

- legge til rette for at innbyggerne skal ha mulighet til å delta uavhengig av funksjonsnivå.
- videreutvikle virkemidler som bidrar til å senke tersklene for barn og unges deltakelse i kulturlivet.
- bidra til et aldersvennlig kultur- og idrettstilbud gjennom virkemidler som inkluderer den voksende gruppen av eldre i kulturlivet.
- bruke kunst, kultur og idrett aktivt i det helsefremmende arbeidet, blant annet gjennom ordninger som Den kulturelle spaserstokken.
- legge til rette for et attraktivt fylke for studenter gjennom kultur- og idrettsarenaer som grunnlag for en rik studentkultur.
- arbeide for et større mangfold av personer som arbeider med produksjon, formidling og forvaltning av kunst- og kultur.

Mål 3

Felles løsninger gjennom samhandling og samarbeid om kultur- og idrettsfeltet.

I Rogaland vil vi

- bygge et helhetlig kulturtilbud basert på spleiselag og arbeidsdeling mellom aktørene innen kulturlivet og mellom kommuner, fylkeskommune og stat.
- tilrettelegge møteplasser og nettverk for samarbeid, samhandling og kompetanseutvikling.
- styrke fagmiljøene innen kulturlivet, gjennom å bygge videre på de regionale kompetansesentra.
- legge et sammenhengende løp for utvikling av talent og kompetanse innenfor kunst og idrett, fra lokalt og regionalt nivå til nasjonalt nivå.
- bidra til økt internasjonalisering og styrking av den internasjonale kompetansen i kultur- og idrettslivet.
- legge til rette for kultur, kunst og idrett på et nasjonalt og internasjonalt nivå.

Mål 4

En helhetlig infrastruktur for kultur- og idrettsfeltet.

I Rogaland vil vi

- utvikle infrastruktur med vekt på flerbruk- og sambruksløsninger.
- sørge for en stabil offentlig grunnfinansiering av kulturinstitusjoner og gode stipend- og tilskuddsordninger.
- legge til rette for at flest mulig kan gå, sykle eller ta kollektiv transport til kultur- og idrettstilbudene.

Foto: Tord Paulsen

Prioriteringer innen fagfeltene

Kapittel 4: Kultur for, av og med barn og unge

- Sikre alle barn og unge tilgang til kunst- og kulturopplevelser, uavhengig av funksjonsevne, kjønn, etnisitet eller økonomiske forhold.
- Styrke kompetansen i formidling av kunst for, av og med barn og unge.
- Igangsette forsøksprosjekter med DKS-produksjoner i barnehager.
- Øke bruken av regionale kunstnere og utøvere i formidlingen til barn og unge.
- Styrke barn og unges medvirkning og sikre at DKS-tilbudet oppleves som relevant.
- Styrke samarbeidet mellom kultur og opplæring i DKS og arbeide for å innarbeide DKS som tema i utdanningen.
- Videreutvikle UKM slik at det oppleves som relevant for målgruppen selv.

Kapittel 5: Frivilligheten

- Opprettholde en sterk og selvstendig frivillighet, som er rustet til å møte endrede rammebetingelser.
- Prioritere innsatsen inn mot permanente regionale organisasjoner, med frie midler som det viktigste virkemiddelet.
- Innarbeide fleksibilitet i virkemidlene for å møte nye utfordringer.
- Støtte opp om tettere samarbeid og samarbeidsfora for kulturfrivilligheten.
- Bidra til utvikling av arenaer gjennom eksisterende tilskuddsordninger. Flerbrukslokaler vil bli prioritert.
- Legge til rette for at eksisterende og nye skolelokaler kan benyttes av frivilligheten.

Kapittel 6.1: Kunst felles

- Styrke kulturelle og kreative næringer i regionen gjennom kulturpolitiske virkemidler.
- Prioritere kunstnernes kår i fylket gjennom å styrke virkemidler som tilskudd og stipend, og tilrettelegge for øvingslokaler, atelier og andre produksjonslokaler.
- Styrke finansieringen av det frie profesjonelle kunstfeltet i fylket.
- Sikre et bredt kunst- og kulturtilbud gjennom å opprettholde prioriteringen av kulturinstitusjonene på samme realnivå.
- Øke kunnskapen om innbyggernes kulturvaner og kulturinteresser som grunnlag for publikumsutvikling.
- Forventning til kompetansesentrene om å prioritere utvikling av arenaer for nettverksbygging og kompetanse.
- Større vektlegging av internasjonalisering som kriterium ved tildelinger.
- Videreutvikle tilbudet av kunstnerboliger i fylket.
- Videreutvikle samarbeidet mellom kommuner, fylkeskommune og universitet når det gjelder opplæring i kunstfag.
- Styrke festivalfeltet i fylket.

Kapittel 6.2: Musikk

- Forventning til SSO om å videreføre satsingen med å nå ut med klassisk musikk til hele fylket.
- Videreutvikle operasatsingen i fylket og vurdere om det skal etableres et profesjonelt kor som en del av satsingen.
- Videreutvikle det frie musikkfeltet i Rogaland gjennom et styrket kompetansesenter.
- Prioritere festivaler og arrangører som bygger lokal og regional identitet, og som styrker musikkfeltet i møte med en mer internasjonalisert bransje.
- Arbeide for tettere samarbeid om arrangørnettverk og turnéer.

Kapittel 6.3: Scenekunst

- Samlokalisering og nytt bygg for Rogaland Teater og Stavanger museum.
- Følge opp arbeidet med nye arenaer for scenekunst, gjennom finansiering og forventninger om at institusjonsteatrene skal bidra til positive ringvirkninger for scenekunst i hele fylket.
- Styrke kompetansemiljøet for dans gjennom å undersøke muligheten for en nærmere tilknytning mellom eksisterende miljøer.
- Styrke produksjonskapasiteten for dans i fylket.
- Gi innbyggerne utenfor de store byene tilgang til scenekunst, i regi av både institusjonsteatrene og frie teater- og dansegrupper.
- Formidle scenekunst til førskolebarn, og bidra til å utvikle et kompetanse- og produksjonsmiljø for dette i fylket.

Foto: Tord Paulsen

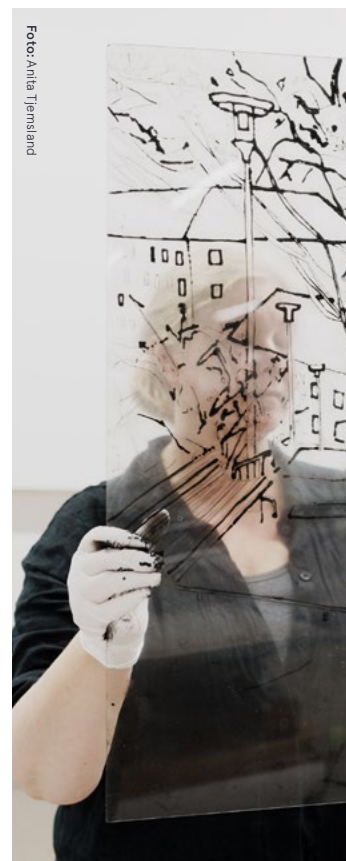

Foto: Anita Tjensland

Kapittel 6.4: Visuell kunst

- Ivareta Rogaland kunstsenter som sentral kompetanseaktør for feltet.
- Gi innbyggerne i Rogaland møter med samtidskunst i offentlige bygg og rom.
- Forventning til kommunene om å legge til rette for rammer for visning av visuell kunst utenfor de store byene.
- Videreutvikle tilbudet av kunstnerboliger i fylket.
- Arbeide for at det etableres en bachelorutdanning i visuell kunst i fylket.

Kapittel 6.5: Film

- Videreutvikle en bærekraftig filmbransje i fylket gjennom blant annet å styrke støtten til langfilm og TV-produksjon.
- Være pådriver for økte statlige filmmidler til det regionale virkemiddelapparatet.
- Sikre god samhandling mellom Filmkraft og Zefyr.
- Evaluere Filmkraft og Zefyr som kunnskapsgrunnlag for måloppnåelse på filmfeltet.
- Arbeide for økt privat kapital til film- og dataspillprosjekt i vårt fylke.

Foto: Tord Paulsen

Kapittel 6.6: Litteratur og ytringsfrihet

- Styrke forfatterøkonomien, blant annet gjennom økonomisk støtte og muligheter for formidlingsoppdrag.
- Styrke litteratur som kulturnæring gjennom å støtte utviklingen av et kompetansesenter for litteraturfeltet i Rogaland.
- Støtte utviklingen av en uavhengig litteraturscene i fylket.
- Styrke ytringsfrihetens vilkår i fylket, og videreutvikle tiltak for å styrke befolkningens kunnskap om ytringsfrihet og dens betydning for demokratisk beredskap.

Kapittel 7: Bibliotek

- Legge til rette for bedre og likere bibliotektenester gjennom å utvikle felles digital infrastruktur og andre felles løsninger.
- Utvikle bibliotekene som attraktive møteplasser for folk i alle aldre gjennom å utvikle gode bibliotekrom og mer åpne bibliotek i hele Rogaland.
- Bidra til mer kunnskapsformidling i bibliotekene gjennom å utvikle bibliotekene som studiesteder.
- Styrke leselyst og leseferdigheter i befolkningen gjennom felles leseprosjekter, kampanjer, forfatterturnéer mm i bibliotekene.
- Samarbeide med folkebibliotek, skole og barnehager om bedre tilgang til ny litteratur for barn og unge og være en pådriver for nasjonalt samarbeid om innkjøp av e-bøker og digitale lydbøker.

Kapittel 8: Museum og arkiv

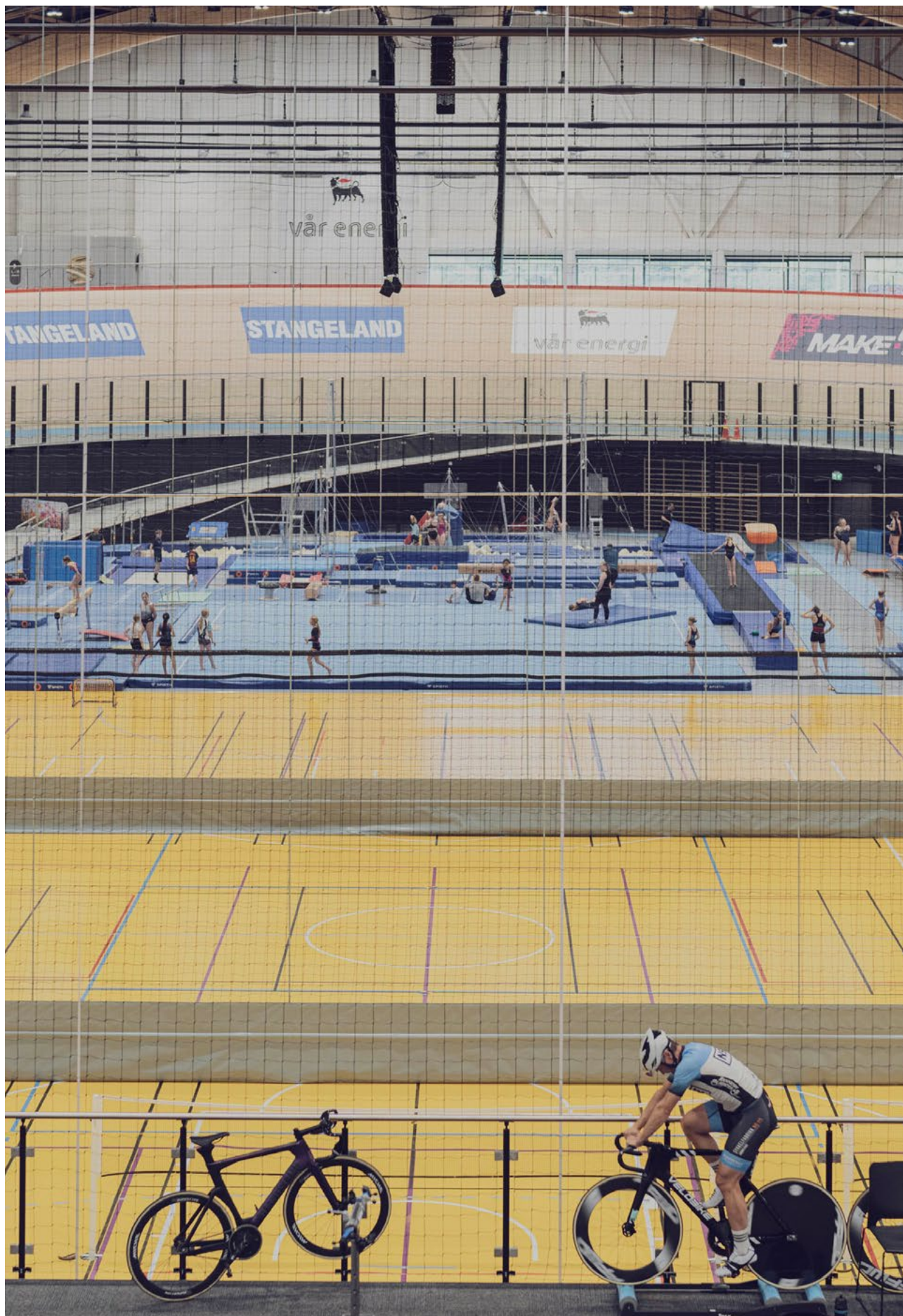
- Samlokalisering og nytt bygg for Rogaland Teater og Stavanger museum.
- Videreføre den totale regionale tilskuddsrammen til de regionale museene og til fellestjenester på minst samme realnivå som ved inngangen til planperioden, og vurdere støtte til utviklings- og samarbeidstiltak.
- Synliggjøre skjevfordelingen og være pådriver for at det statlige bidraget økes og på sikt utgjør 60 prosent for hvert enkelt regionmuseum.
- Evaluere dagens museumsstruktur og utrede alternativer for ytterligere samarbeid og konsolidering i samarbeid med museene.
- Videreutvikle og styrke samarbeidet mellom museene i Rogaland og Norge gjennom museumstjenestene i Rogaland, regionale og nasjonale nettverk, kompetanseutvikling og felles prosjekt.
- Videreutvikle formidlingen av kultur- og naturarven i Rogaland, gjennom å styrke kunnskapen om publikum, øke universell utforming på museene og prioritere i formidlingen.
- Samarbeide om kunnskapsproduksjon gjennom å etablere et nettverk for forskning, og vurdere flere felles forskningsprosjekt.
- Utrede etablering av et fylkeskoordinerende ledd for bevaring av privatarkiv i Rogaland.

Kapittel 9: Idrett og fysisk aktivitet

- Bygge en helhetlig og bærekraftig infrastruktur for idrett og fysisk aktivitet.
- Legge til rette for at det bygges bærekraftige anlegg for både organisert- og egenorganisert idrett og fysisk aktivitet, herunder friluftsliv.
- Samarbeide om mangfoldig og inkluderende deltakelse i idrett og fysisk aktivitet.
- Arbeide for å redusere økonomiske hindringer for deltakelse i idrett og fysisk aktivitet.
- Bidra til at unge utøvere skal kunne satse på idrett og ha muligheten til å utnytte sitt potensiale.
- Bidra til at det arrangeres internasjonale idrettsarrangementer og samordne innsatsen rundt denne type arrangement.

Kapittel 10: Kulturarena

- Utvikle lokale og regionale kulturarenaer med bærekraftige løsninger og flerbruk som hovedprinsipp.
- Sikre at kulturarenaer bidrar til mangfold og er tilgjengelige for alle, uavhengig av funksjonsvariasjoner, alder, kjønn, tro- og livssyn, kulturell bakgrunn og sosioøkonomiske bakgrunnsfaktorer
- Kartlegge kulturarenaer i fylket som utgangspunkt for å gjøre gode behovsvurderinger og økonomiske prioriteringer.
- Legge til rette for frivillighet, og kulturaktivitet kultur og idrett i skolebygg og andre anlegg der det ligger godt til rette for det.

Rogaland fylkeskommune
Postboks 130 sentrum
4001 Stavanger

Rogaland
fylkeskommune

Besøksadresse:
Arkitekt Eckhoffs gate 1
4010 Stavanger

Telefon:
51 51 66 00

E-post:
firmapost@rogfk.no

www.rogfk.no